

Martin Fraenkel

Vitamin mf

Nye malerier

d. 27. marts – 9. maj 2015

GALLERI PROFILEN

AKADEMISK OUTSIDERKUNST

Af Veronika Botin

Efter en periode med stor interesse i samtidskunsten for nye udtryksformer som installationer, video, fotografi, relationel æstetik og netkunst fik maleriet en slags comeback i slutningen af 1990'erne. Især det nyekspressive og nyfigurative maleri kom på scenen og kunstnere som John Kørner, Elmer, Tal R, Kathrine Ærtebjerg, Fie Norsker, Ivan Andersen, Anna Fro Vodder, Eske Kath og Kaspar Bonnén satte en ny malerisk dagsorden med et fortællende maleri fyldt med humor, eventyr, den nære dagligdag og selvsikker attitude.

Bevidst om traditionerne, og med opmærksomheden rettet mod maleriets udtryksmæssige muligheder, insisterede de unge kunstnere på maleriet som et gyldigt udtryk. De genoptog grundlæggende maleriske problemstillinger som forholdet mellem billedflade og billedrum, figuration og abstraktion, form og farve samt skrift og gestus.

Dragens Have 200x200 cm

Men i modsætning til den rene ekspressionisme eller abstraktion var det 'nye maleri' kontrolleret, konceptuelt og refleksivt. Det handlede om "Ikke (at) føle, men tænke - afstanden til et kunstsyn baseret på intuition, spontanitet og udtryksglæde markeres tydeligt", som Rune Gade og Camilla Jalving skrev i bogen *Nybrud – dansk kunst i 1990'erne*.¹

Kunsttidskriftet *Passepartout* udgav et temanummer om 'ny dansk maleri' i 2005, og heri skrev kunsthistorikeren Anne Ring Petersen, at kunstnerne i dag ikke længere er interesserede i "at problematisere maleriets begrænsninger, som de er optagede af at undersøge 'det maleriske' som en udtryksmæssig *effekt*, der især baserer sig på farvernes koloristiske virkning"².

Fra streetart til penselstrøg

En af det nyekspressive maleris noget oversete, men mest ekspressive kunstnere er Martin Fraenkel (1982). Han startede oprindeligt som Street Art kunstner, men blev i 2001 optaget på Det Kongelige Danske Kunstakademi, hvor maleriet hurtigt blev hans foretrukne medie.

Umiddelbart er Martin Fraenkels malerier ekspressive selvbilleder, der fremstiller kunstnerens subjektive forståelse af verden og dermed udtrykker hans indre følelser. Hans praksis er især kendetegnet ved en stoflig og direkte tilgang til selve den maleriske handling, hvor hans pastose penselstrøg vidner om et såvel intuitivt som omhyggeligt og detaljeorienteret arbejde.

Dope Roll Mama Cake 70x100 cm

Hans udtryk er ofte voldsomt og uhæmmet ekspressivt, men det afbalanceres og justeres som regel ved brug af klassiske kompositioner og en stærk præcision i måden at placere farven på lærredet.

¹ Gade, Rune og Camilla Jalving; *Nybrud – dansk kunst i 1990'erne*, s. 176, Aschehoug Dansk Forlag, 2006

² Petersen, Anne Ring; *Maleri, ting, rum* in *Passepartout* nr. 26, s. 9, Aarhus Universitet, 2005

Martin Fraenkels malerier synes ikke at fungere som en serie, hvis indhold og komposition skaber en samlet fælles fortælling. Hvert enkelt maleri indeholder sin egen fortælling og er dermed aldrig svaret på det næste.

Malerierne fremstår som mættede, uden tomrum eller pauser, for der er sjældent ubearbejdede områder i værkerne, hvor der ikke er malet med en ny farve, figur eller motiv.

Klaustrofobisk abstraktion

Et maleri som *Watch Tower* fra 2015 viser, hvordan Martin Fraenkel konkret arbejder med rum og flade. Til trods for at Martin Fraenkel skaber perspektiv i sit maleri, fremstår det også fladt og uden dybde. Perspektivet er ikke malet med samme præcision som i et rumligt illusions maleri og Fraenkel bruger ikke sine kulører og toner til at skabe farveperspektiv med.

Watch Tower 200x200 cm

På den måde kan *Watch Tower* både opfattes som et fladt abstrakt billede med fire lige store trekanter og som et klassisk rumligt centralperspektivisk billede. Dermed er maleriet tvetydigt og som beskuer tvinges man til selv at vælge synsvinkel.

I lignende malerier som fx *Dope Roll Mama Cake* (2015) og *Mine Arbejdr* (2015) leger Martin Fraenkel med klaustrofobiske rum, forseglede udgange og forvrængede elementer. De indelukkede, forseglede rum er med til at konfrontere beskueren og fastholde dennes blik. Og ved at bringe figurative og abstrakte elementer sammen skaber han komplekse rum og fortællinger, der dog grundlæggende er baseret på fladen.

Små symboler og kaotiske sindsstemninger

Udover at skabe vekselvirkning mellem abstrakt flade og illusionen om rumlig dybde, skifter Martin Fraenkel samtidig konstant mellem helhed og detalje i sine malerier.

Purple Painting 200x200 cm

I flere malerier som fx *Purple Painting* bliver lærredet nærmest overfyldt med så mange detaljer og billedfragmenter at helheden tilsyneladende forsvinder. Fyldt med små symboler, figurer og farver fremstår disse malerier fragmenterede og kan næsten læses som kaotiske sindsstemninger. Men Martin Fraenkels kunst udfolder og blottes sig ikke på engang, og derfor bliver beskuerens interesse pirret.

Den grove struktur og de mættede flader, gør at der ikke er mange steder i maleriet, hvor man som beskuer kan finde ro. Og med en til tider sitrende ekspressivitet, kan man nærmest ikke undgå at blive inddraget i kunstnerens maleriske univers.

Martin Fraenkels kunst er processuel, og han er ofte flere år om at fremstille sine værker. Dette kan ses i selve strukturen som har meget tekstur og karakter efter de mange lag maling, der er brugt gennem årene.

Upoleret og rå

Umiddelbart kan Martin Fraenkel placeres i samme gruppe med de nyekspressive malere, der også skaber stærkt bearbejdede malerier uden illusions overdrivelse, anvender både rene og blandede farver direkte på fladen og tager udgangspunkt i en meget konkret tilgang hentet fra kunstnerens daglig dag.

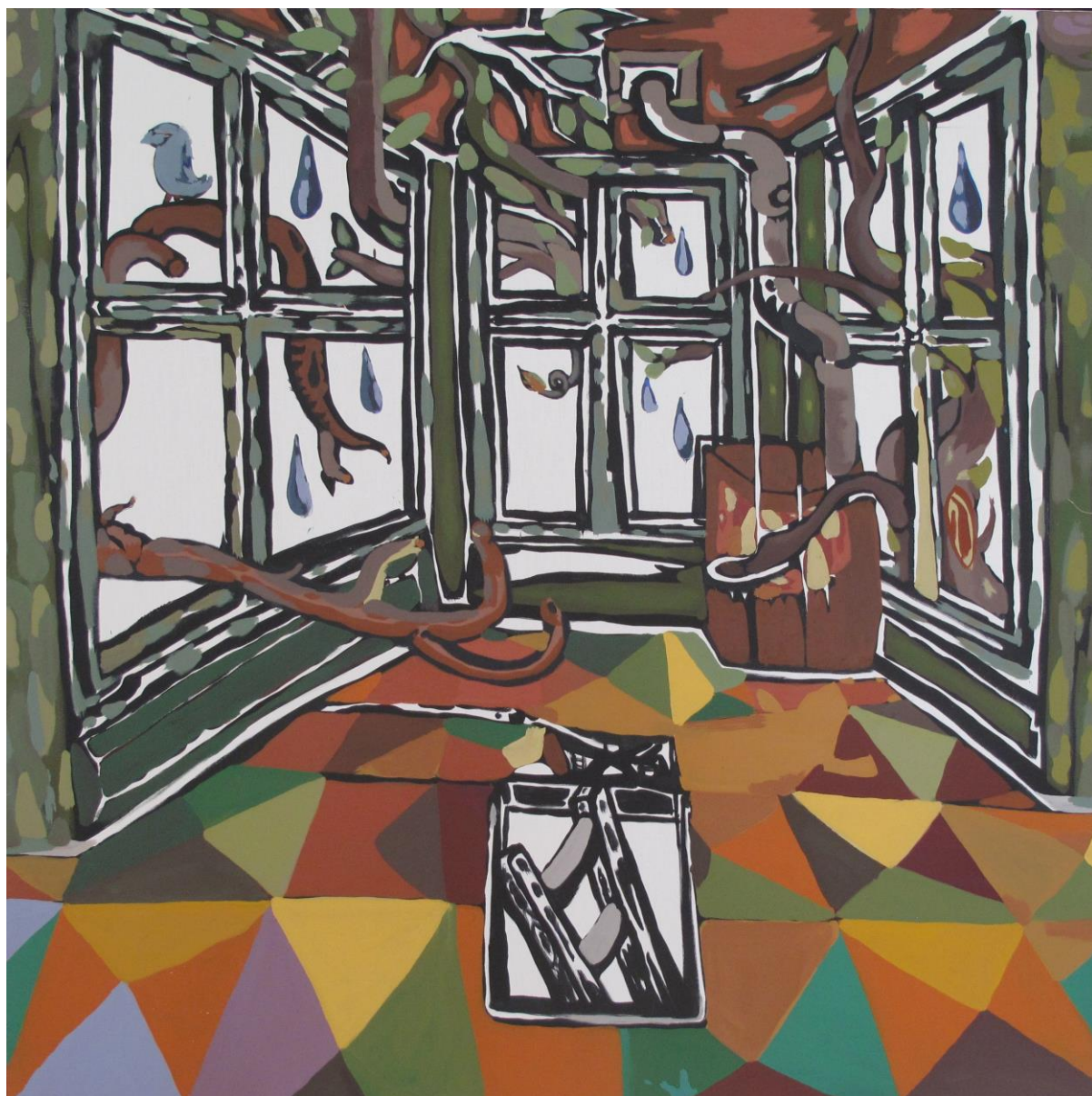
3 Spray 80x80 cm

Martin Fraenkels malerier er tydeligvis inspireret af malere som John Kørners hastigt påførte farver, samt Tal R's og Kaspar Bonnén's fede pastose malerstrøg, der er en bevidst stil og en eksperimenteren på lærredet.

Martin Fraenkels Kunst er dog langt mere upoleret, rå og voldsomt følelsesladet. Hermed refererer den snarere til betegnelser som outsiderkunst, Outsider Art og Art Brut end til det, nye ekspressive' og kalkulerede maleri.

Outsiderkunst er definatorisk stærke personlige udtryk skabt af selvlærte, ikke-akademiske kunstnere, som har tillært sig færdigheder og teknikker gennem uformelle og oftest psykiatriske miljøer. Den slags værker trækker på basale personlige erfaringer og udtrykker ofte skrøbelige sindstilstande.

Den akademiuddannede Martin Fraenkels værker fremstår dog langt mere bevidst kontrollerede og kalkulerede end traditionel outsiderkunst, men de er ofte lige så følsomme, skæve og uformidlede.

Naturhus 190x190 cm

Mine Arbejdr 100x100 cm

Kowboy Museum 120x100 cm

Jungle Book 150x120 cm

Ddr Køkken 170x200 cm